

Gausdals Tidende

3. Aargang Gausdal Historielag Nr 1-1991

ØNSKER DU Å BLI MEDLEM I GAUSDAL HISTORIELAG ?

I vedtekten for Gausdal Historielag står det i paragraf 1:

"Gausdal Historielag har til formål å vekke interesse for og spre kunnskap om bygdas historie. Videre skal Historielaget arbeide for vern av de gamle minner fra bygdekulturen, enten de består av muntlige tradisjoner eller materielle gjenstander og gamle kulturminnesmerker."

Er du interessert i være med på å ta vare på bygdas historie eller læremer om historien på ditt hjemsted så har du jo nå en anledning til å tegne et medlemskap i Gausdal historielag. Har du allerede nå fattet interesse for å få vite/lære mer om bygdahistorien eller ønsker du kanskje å være med på å ta vare på våre forfedres skikk og bruk, gamle byggemåter m.m kan du jo bare ta i bruk vedlagte postgiroblankett med medlemskort. Ønsker du derimot å vite mer om historielaget kan lese videre for se hvilke aktiviter vi har hatt i 1990 eller du kan ta kontakt med styret eller noen du kjenner som allerede er medlem for nærmere infomasjon. Arbeidoppgavene i laget er mange og aktiviteten er stor.

Antall medlemmer pr. 03.12.90 er 568. Dette viser at Gausdølene setter stor pris på arbeidet vi utfører, samt at mange i Gausdal ønsker å ta vare på Gausdals historie slik at den yngre generasjonen kan høste verdifulle opplysninger om utviklingen i bygda.

Medlemskontingenent for 1991 er "historisk" billig, er den ikke det ?

Kr. 10 pr. enkeltmedlem, - Kr. 25 pr. familiemedlem eller hvis du har spesiellt lyst til å gi mer, så kan du selvfølgelig bare gjøre det.

Nye og gamle medlemmer, både unge og gamle ønskes hjertelig velkommne som medlemmer i Gausdal historielag i 1991.

Fra bokfronten:

I forbindelse med markeringen av aprildagene og at det var 50 år sidenkrigsutbruddet, ga vi ut boken "Gausdal fra krig til fred 1940 - 45". Geir Arild Høyland ledet arbeidet med den.

"Gausdalsminner 4" er planlagt til å komme ut før jul dette året, bokkomiteen blir ledet av Per Ole Nygard.

"Minnes du kveld" 8. mai på Gausdal Samfunnshus. Ottar Einstad og Ranveig Svare fortalte om sine opplevelser under krigen. Gausdal Historielag arrangerte en minneutstilling på Gausdal Samfunnshus i forbindelse med markeringen av krigen og fredsdagen.

Utstillingen som ble besøkt av alle skolene i bygda, var åpen i tre dager og ble sett av riktig mange. "Minnes du kveld" på Auggedal Grendahus 18. november. Veterinær Svein Atle Jacobsen fortalte om 39 års praksis i Gausdal. Leif Stavdahl og Tor Korsvold presenterte fotogruppa og Kjell Håkon Reistad viste fram videofilm fra historielagets videoopptak.

Gausdal Historielag deltok i arrangementet "Gla såmmår i Gausdal" med turen "Fra Helvete til Paradis", og også på "Gamle kyrkjevegmarsj."

Markdag på Kittilbu, kulturstien, ble i år arrangert sammen med skogeierlaga, Almenningstyret, statensskoger, fjellstyret og forsvaret.

Som mange vil ha sett av avisene har vi fått tatt videoopptak av høykjøring med hest fra fjellet. Takket være initiativ og grundig tilrettelegging av Jens O. Solberg og god støtte fra bygdas næringsliv, representert ved Gausdal Bruk A/L, Gausdal Brannkasse og Gausdal Landhandeli A/S, var det mulig å få utført dette, som studenter fra regilinjen ved Oppland Distrikthøyskole har stått for. Vi ser fram til å se den ferdige videofilmen, og takker alle som har vært med og jobbet med, og støttet prosjektet.

Fotogruppen og slektsforskningsgruppa blir ledet henholdsvis av Tor Korsvold og Magne Lillevolden.

KLIPP FRA "ERINDRINGER OM MITT LIV"

Da min Fader i 1847 blev udnævnt til residerende Kapellan i Gausdal, og mineForældre fra Drammen flyttede derop til Kapellangaarden Tofte, var jeg hos mineBesteforældre paa Kirkebakken i Borre og kom først Aaret efter til Gausdal, fra hvilken Bygd mine tidligste Barndomserindringer skriver sig.

Hvad jeg synes at huske fra tidligere Tid er nemlig ganske usammenhængende og fremstiller sig for mig mere løse billedelige Situasjoner end egentlig som en bestemt Erindring og kan vel ogsaa for en stor Del skrive sig fra, hvad jeg har hørt af Andre. Det er naturligvis ogsaa for en stor Del Tilfældet med, hvad jeg mener at huske fra Gausdal, især for den første Tids Vedkommende, men jeg har dog ialfald fra de senere Aar Minder, som, om jeg end ikke formaar at give dem i kronologisk Orden eller henføre dem alle til noget bestemt Aar, dog fremstiller sig for minErindring med Selvoplævelsens Tydighed og Liv, selv om jeg tager endel med, som jeg har hørt fortelle i mit Hjem. Jeg var 6 Aar, da jeg kom til Tofte (1848)

Det fandtes ingen Landhandler i Gausdal; hvad man ikke kunde tilvirke paa Gaarden, maatte hentes fra Lillehammer, forsaa vidt det ikke kunde kjøpes af de omvandrende "Skræpperker", af hvilke der fandtes ikke saa faa. Imidlertid var det naturligvis et meget indskrænket Utvalg, væsentlig Manufakturvareer, Isenkram, der kunde transporteres i en Skrappe paa Ryggen, man maate derfor i de fleste Tilfælde forsynesig fra Lillehammer. Haandværkernes Ankomst var som for nævnt altid en glædelig Begivenhed for oss børn.

I Smidie lagedes en Mængde Redskaber til Gaardsbruget og Hestesko, Søm og Spiger. Man kendte endnu ikke de amerikanske Landbrugsmaskiner. Man brugte Ploug eller Al og Harv til Vaaraannen, Ljaa og Rive i Slaatten og Sigd, Grev eller Hakke om Høsten.

Plougen havde dengang netop afløst "Alen" som endnu af og til var i Brug ved Pløjningen og ialfald bruges til at hyppe Poteterne.

Skomagernes Arbeid var jo ogsaa interessant, og Gutorm Skomager og hans Medhjælpere var hyggelige Folk, som forkortede Tiden ved Fortellinger og Viser, men der var jo lidet Anledning til saaledes som i Smedien at deltage aktivt.

Wilhelm Holter

Erindringer om mitt Live vedlagte Optegnelser er nedskrevet i Aarene 1909 til 1912 ofte med lange Mellemrum. De bærer vistnok Præget af den Maade, paa hvilken de er blevne til og indeholder ikke store Ting. De blev nedskrevne nærmest som en Beskjæftigelse i ledige Timer, emn der er dog muligt, at de kan have nogen Interesse for den yngre Del af Familien, da de maaske kaster Lys over en Tid, som skjønt den ikke ligger saa langt tilbage, dog i mange Maader er en ganske forskjellig fra den nuværende.

STYRET

Formann:
Marte Stine Fyksen
2624 Bødal- 26 378

Nestformann:
Torstein Fougner
2620 Follebu- 20305

Sekretær:
Kjell Helge Smehus
2621 Østre Gausdal- 20713

Kasserer:
Eva Volehaugen
2621 Østre Gausdal- 20 611

Styremedlemmer:

Mari-Anne Aamodt Brænden
Liv Bakken
Ole A. Kvisberg